

Obsah

ÚVOD DO HOSPODÁŘSKÉ KRIMINALITY	7
1 DEFINICE A ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	9
1.1 HOSPODÁŘSKÁ, EKONOMICKÁ A FINANČNÍ KRIMINALITA	9
1.1.1 Hospodářská kriminalita – trestněprávní, kriminalistické a kriminologické pojetí	9
1.1.2 Ekonomická a finanční kriminalita	10
1.1.3 Rozdělení hospodářské kriminality	10
1.2 CHARAKTERISTIKA HOSPODÁŘSKÉ KRIMINALITY	11
1.2.1 Základní charakteristika a znaky	11
1.2.2 Způsob páčání	11
1.2.3 Pachatel	11
1.2.4 Objektivní stránka	12
1.2.5 Subjektivní stránka	12
1.2.6 Vysoká škodlivost	12
1.2.7 Obtížnost při odhalování a dokazování	13
1.2.8 Anonymita	13
1.2.9 Vysoká latence	13
1.2.10 Škoda, prospěch	13
2 PRÁVNÍ ÚPRAVA HOSPODÁŘSKÉ KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	15
2.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA V TRESTNÍM ZÁKONĚ	15
2.1.1 Základní charakteristika úpravy	15
2.1.2 Rozdělení protiprávních jednání	15
2.1.3 Rozdělení v samotném TZ	16
2.2 TRESTNÉ ČINY PROTI HOSPODÁŘSKÉ SOUSTAVĚ	16
2.2.1 Neoprávněné podnikání (§ 118 TZ)	16
2.2.2 Neoprávněné provozování loterie a podobné sázkové hry (§118a TZ)	17
2.2.3 Poškození spotřebitele (§ 121 TZ)	17
2.2.4 Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 124 TZ)	18
2.2.5 Porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§§124a, 124b, 124c TZ)	18
2.2.6 Porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§§124d, §124e, §124f TZ)	19
2.3 TRESTNÉ ČINY PROTI HOSPODÁŘSKÉ KÁZNI	19
2.3.1 Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění (§ 125 TZ)	19
2.3.2 Porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 126 TZ)	20
2.3.3 Porušování závazných pravidel hospodářského styku (§ 127 TZ)	21
2.3.4 Zneužívání informací v obchodním styku (§ 128 TZ)	21
2.3.5 Pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 128a, § 128b, § 128c TZ)	22
2.3.6 Vystavení nepravdivého potvrzení (§ 129 TZ)	23
2.3.7 Poškození finančních zájmů Evropských společností (§ 129a TZ)	23
2.4 TRESTNÉ ČINY PROTI MĚNĚ A TRESTNÉ ČINY DAŇOVÉ	23
2.4.1 Padělání a pozměňování peněz (§ 140 TZ)	23
2.4.2 Udávání pozměňovaných a padělaných peněz (§ 141 TZ)	24
2.4.3 Výroba a držení padělatelského náčiní (§ 142 TZ)	24
2.4.4 Ohrožování oběhu tuzemských peněz (§ 144 TZ)	25
2.4.5 Padělání a pozměňování známek (§ 145 TZ)	25
2.4.6 Padělání a pozměňování nálepek k označení zboží nebo předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti (§ 145a TZ)	25
2.4.7 Porušení zákazu v době nouzového stavu v devizovém hospodářství (§ 146 TZ)	26
2.4.8 Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku (§ 147 TZ)	26
2.4.9 Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 148 TZ)	27
2.4.10 Porušení předpisů o nálepkách k označení zboží (148a TZ)	27
2.4.11 Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 148b TZ)	27
2.5 TRESTNÉ ČINY PROTI PŘEDPISŮM O NEKALÉ SOUTĚŽI, OCHRANNÝCH ZNÁMKÁCH, CHRÁNĚNÝCH VZORECH A VYNÁLEZECH A PROTI AUTORSKÉMU PRÁVU, PRÁV SOUVISEJÍCÍCH S PRÁVEM AUTORSKÝM A PRÁV K DATABÁZI	28
2.5.1 Nekalá soutěž (§ 149 TZ)	28
2.5.2 Porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu (§ 150 TZ)	29

2.5.3	Porušování průmyslových práv (§ 151 TZ).....	30
2.5.4	Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (§152 TZ).....	30
2.6	NĚKTERÉ VÝZNAMNÉ TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ V ŠIRŠÍM SLOVA SMYSLU	31
2.6.1	Podvod (§ 250 TZ)	31
2.6.2	Pojistný podvod (§ 250a TZ).....	31
2.6.3	Úvěrový podvod (§ 250 b TZ).....	32
2.6.4	Poškození věřitele (§ 256 TZ)	33
2.6.5	Zvýhodňování věřitele (§ 256a TZ).....	33
2.6.6	Pletichy v insolvenčním řízení (§ 256b TZ)	33
2.6.7	Předlužení (§ 256c TZ).....	34
2.6.8	Zpronevěra (§ 248 TZ)	34
2.6.9	Legalizace výnosů z trestné činnosti (252a TZ)	35
2.6.10	Úplatkářství (§§ 160 až 163 TZ).....	36
2.6.10.1	Přijímání úplatku (§ 160 TZ).....	36
2.6.10.2	Podplácení (§ 161 TZ).....	37
2.6.10.3	Nepřímé úplatkářství (§ 162 TZ).....	37
2.7	KORUPCE.....	37
2.7.1	Charakteristika jevu.....	37
2.7.2	Definice korupce, možné způsoby jejího členění	38
2.7.3	Korupční delikty	39
2.8	PŘÁVNÍ ÚPRAVA V TRESTNÍM ŘÁDU	39
2.8.1	Podezření ze spáchání trestného činu	40
2.8.2	Součinnost poskytovaná orgánům činným v trestním řízení	40
2.9	VYŠETŘOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÉ KRIMINALITY Z POHLEDU KRIMINALISTICKÉHO	41
2.9.1	Způsoby páchání hospodářské trestné činnosti	42
2.9.2	Podněty k vyšetřování	43
2.9.3	Stopy ve vyšetřování hospodářské kriminality	44
2.9.4	Předmět vyšetřování	45
2.9.5	Zvláštnosti počátečních vyšetřovacích úkonů	45
2.9.6	Zvláštnosti následných úkonů (dokazování).....	46
3	NOVÁ LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA TRESTNÍHO PRÁVA V ČESKÉ REPUBLICĚ	49
3.1	OBECNÉ O NOVÉ ÚPRAVĚ TRESTNÍHO PRÁVA.....	49
3.2	VĚKOVÁ HRANICE A EXKURZ DO ODPOVĚDNOSTI PRÁVNICKÝCH OSOB.....	50
3.3	ZÁSADNÍ ZMĚNY V ÚPRAVĚ HOSPODÁŘSKÝCH TRESTNÝCH ČINŮ	51
3.3.1	Hlava VI. NTZ.....	51
3.3.1.1	Díl první - Trestné činy proti měně a platebním prostředkům	51
3.3.1.2	Díl druhý – Trestné činy daňové, poplatkové a devizové	52
3.3.1.3	Díl třetí – Trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou	53
3.3.1.4	Díl čtvrtý – Trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu	54
3.3.2	Některé trestné činy majetkové.....	54
3.3.3	Úplatkářství podle nové úpravy.....	56
4	HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA V EVROPSKÉM PRÁVU	57
4.1	ÚVOD DO PROBLEMATIKY EVROPSKÉHO TRESTNÍHO PRÁVA	57
4.2	STRUKTURA PŘÁVNÍ ÚPRAVY A JEJÍ SLOŽKY	58
4.3	TRESTNÍ PRÁVO V CELOEVROPSKÉM KONTEXTU	58
4.3.1	Působnost Rady Evropy a nejdůležitější úmluvy.....	59
4.3.2	Evropská úmluva o vydávání z r. 1957 (dále jen „EUV“).....	59
4.4	ACQUI COMMUNITAIRE.....	60
4.4.1	Posílená spolupráce	61
4.4.2	Právní prostředky a metody spolupráce.....	61
4.4.3	Hlava VI. Smlouvy o Evropské unii.....	62
4.4.4	Ochrana finančních zájmů Evropských společenství.....	62
4.4.5	Corpus Juris.....	63
4.4.6	Evropský úřad pro potírání podvodných jednání - OLAF	65
4.5	ZÁVĚREČNÉ TEZE O TRESTNÍ SPOLUPRÁCI V EVROPĚ.....	67
5	PŘÁVNÍ ÚPRAVA HOSPODÁŘSKÉ KRIMINALITY VE SLOVENSKÉ REPUBLICĚ	69
5.1	PŘÁVNÍ ÚPRAVA V TRESTNÍM ZÁKONĚ	69
5.2	HOSPODÁŘSKÉ TRESTNÉ ČINY, SROVNÁNÍ ÚPRAVY SR A ČR	69

5.3	TRESTNÉ ČINY OHROŽUJÍCÍ TRŽNÍ EKONOMIKU.....	70
5.3.1	Zneužitie účasti na hospodárskej súťaži (§ 250 TZ SR).....	70
5.3.2	Neoprávnené podnikanie (§ 251 TZ SR).....	70
5.3.3	Neoprávnené obchodovanie s devízovými hodnotami a poskytovanie devízových služieb (§ 252 TZ SR).....	71
5.3.4	Nepovolená výroba liehu (§ 253 TZ SR).....	71
5.3.5	Porušovanie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou (§ 254 TZ SR).....	72
5.3.6	Porušovanie predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 255-§ 257 TZ SR).....	72
5.3.7	Ohrožovanie devízového hospodárstva (§ 258 TZ SR).....	73
5.4	TRESTNÉ ČINY PROTI HOSPODÁRSKEJ DISCIPLÍNE.....	73
5.4.1	Skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie (§ 259, § 260 TZ SR).....	73
5.4.2	Poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenských (§261 - §263 TZ SR).....	74
5.4.3	Ohrozenie obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva (§ 264 TZ SR).....	74
5.4.4	Zneužívanie informácií v obchodnom styku (§ 265 TZ SR).....	75
5.4.5	Machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe (§ 266- § 268 TZ SR).....	75
5.4.6	Poškodzovanie spotrebiteľa (§ 269 TZ SR).....	76
5.4.7	Nekalé obchodné praktiky voči spotrebiteľovi (§ 269a TZ SR).....	77
5.5	TRESTNÉ ČINY PROTI MĚNE A TRESTNÉ ČINY DAŇOVÉ.....	77
5.5.1	Falšovanie, pozmeňovanie a neoprávnená výroba peňazí a cenných papierov (§ 270 TZ SR).....	77
5.5.2	Uvádzanie falšovaných, pozmenených a neoprávnené vyrobených peňazí a cenných papierov (§ 271 TZ SR).....	78
5.5.3	Výroba a držanie falšovateľského náčinia (§ 272 TZ SR).....	78
5.5.4	Ohrozovanie obehu peňazí (§ 273 TZ SR).....	78
5.5.5	Falšovanie, pozmeňovanie a nedovolená výroba kolkových známok, poštových cenín, nálepiek a poštových pečiatok (§ 274 TZ SR).....	79
5.5.6	Falšovanie a pozmeňovanie kontrolných technických opatrení na označenie tovaru (§ 275 TZ SR).....	79
5.5.7	Krátenie dane a poistného (§ 276 TZ SR).....	80
5.5.8	Neodvedení dane a poistného (§ 277 TZ SR).....	80
5.5.9	Nezaplatenie dane (§ 278 TZ SR).....	81
5.5.10	Porušenie predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru.....	81
5.6	TRESTNÉ ČINY PROTI PRŮMYSLOVÝM PRÁVŮM A PROTI AUTORSKÉMU PRÁVŮ.....	81
5.6.1	Porušovanie práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu (§ 281 TZ SR).....	82
5.6.2	Porušovanie priemyselných práv (§ 282 TZ SR).....	82
5.6.3	Porušovanie autorského práva (§ 283 TZ SR).....	82
5.7	TRESTNÉ ČINY SOUVISEJÍCÍ S HOSPODÁRSKOU KRIMINALITOU.....	83
5.7.1	Podvod (§ 221 TZ SR).....	83
5.7.2	Úverový podvod (§ 222 TZ SR).....	84
5.7.3	Poist'ovací podvod (§ 223 TZ SR).....	84
5.7.4	Kapitálový podvod (§ 224 TZ SR).....	85
5.7.5	Subvenčný podvod (§ 225 TZ SR).....	85
6	VÝVOJ HOSPODÁRSKÉ KRIMINALITY V LETECH 2003-2008.....	87
6.1	HOSPODÁRSKÁ KRIMINALITA ČR VE STATISTICKÝCH ČÍSLECH.....	87
6.2	HOSPODÁRSKÁ KRIMINALITA SR VE STATISTICKÝCH ČÍSLECH.....	93
7	ZÁVĚR.....	99
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	101
	SEZNAM PŘÍLOH.....	103

